

Vasilis A. Koronakis

**EVROPSKA UNIJA
OTUĐENA
DRŽAVA**

Prevela
Milica Cvetković

■ Laguna ■

Naslov originala

Basil A Koronakis

THE DEEP STATE OF EUROPE

Copyright © 2016. Basil A Koronakis

Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

**EVROPSKA UNIJA
OTUĐENA
DRŽAVA**

SADRŽAJ

PREDGOVOR SRPSKOM IZDANJU	11
O ČEMU JE REČ	15
Anatomija masakra	15
Izvan granica mašte	20
 DOBRO DOŠLI U PAKAO	 24
<i>Urbi et orbi</i>	24
Dobro došli u pakao	26
Istorijska hronologija	28
Evropska unija, najjednostavnije objašnjenje	32
...i tako je rođen „sistem“	34
Zbog čega je to važno	37
Evrofobičan, ne evroskeptičan	42
 ISTINA OSLOBAĐA	 45
Evropski parlament	45
Evropski savet	50
Evropska komisija	51
Kako sudska odluka postaje mišljenje	54

Čudovišna afera rominga	57
Kako je frekvencija <i>Jurop baj satelajta</i> prešla na porno televiziju <i>Kirmizi</i>	63
Priznanje	66
Sud pravde Evropske unije	75
Evropska kancelarija za borbu protiv prevara	77
Ako ste „lice na koje se predmet odnosi“	78
<i>Auto da fé</i> koji se pretvorio u <i>komičnu operu</i>	82
Potonula <i>Samina ekspres</i> , 81 mrtav.	86
<i>Eksimo</i> , mali ali lep.	88
„Stvor“ i let stotina miliona evra	90
Dozvola za zagađivanje	93
Ostali	95

USPON I PAD EVROPSKOG CARSTVA	97
Sve je počelo ovde	97
Beskrajni Hladni rat	99
Od osnivanja do EU-15	103
Međuigra između uspona i pada	105
Izgubljena prilika.	108
Razorno veliko proširenje	110
Komisija od Francuza Nemcima	115
Četrdeset pet godina britanskog članstva	116
Hotel <i>Kalifornija</i>	119
Ukrajinska kriza i novi Hladni rat	121
Pomaljanje ekstremizma	126

TAMNA STRANA MESECA.	129
Složenost Evropske unije	129
Melijski dijalog i Komisija.	131
Ko vlada Evropskom unijom?.	134
Proces donošenja odluka, veliki blef	138

Klasifikacija država članica	140
Vladavina prava	142
Kolegijum	145
Kabineti	148
Patriciji, plebejci i pretorijanska garda	150
Zakonska i sistemska korupcija, dobrog izgleda . . .	154
Omerta	157
Ribe piloti opkoljavaju ajkule	160
Kronov sindrom	162
Kako doći do posla u Komisiji	164
 INFORMISANJE EVROPE	 168
Bolje nego <i>mobapuuu</i> Nikolaj Ivanovič.	168
Dobro skrivena istina	170
Upravljanje opažanjem	172
Ukinut tender.	177
 ŠTA „SISTEM“ RADI S VAŠIM NOVCEM	 182
Strukturni fondovi, otimačina	182
Pljačka atinskog aerodroma.	185
Programi, razbojništvo	190
Revizija evropske naučne fondacije	195
Personal, rasipanje	205
To je vaš novac	206
 U „GRADU GREHA“	 210
Veliki igrači i njihovi siromašni rođaci.	210
Lobiranje je zakon	212
Lobiranje s bivšima	214
Advokati.	215

MOBILISANJE GRAĐANA ZA EVROPU	.221
<i>Glavom bez obzira</i> oдавде.	.221
Prava građana EU	.223
Pristup dokumentima	.224
Žalba.	.228
Izvedite ih na sud, jeftino je i lako	.231
 BUDUĆI I SADAŠNJI ČLANOVI KOMISIJE . . .	 .233
Imenovani članovi komisije.	.233
Saslušanje u Parlamentu.	.235
Okupljanje kabineta	.239
Zbog čega su kabineti značajni	.241
 EPILOG.	 .245
Rekvijem za jednu viziju.	.245
Ono što je lako obaviti.	.247
Ono što je teško obaviti	.249
Evropu će vam vratiti vaš član Komisije.	.252
Možemo mi to	.256
Prepravljanje Evrope.	.258

PREDGOVOR

SRPSKOM IZDANJU

Godine koje dolaze biće teške za Evropsku uniju. Godine opšte konfuzije, kontradikcija, konfrontacija, laži i ponavljanja istih grešaka.

Evropska unija se suočava s mnogim teškoćama i problemima. Uspon krajnje desnice, imigranti, Bregzit, povećan nivo terorističkih pretnji i dvadeset pet miliona nezaposlenih.

Glavni uzroci naših problema su surovost sistema i preterana regulacija, ali ovi razlozi mogu da imaju jedino političku konotaciju. Međutim, Evropska unija nema političko jedinstvo, koje je neophodno, dok Evropska komisija, izvršno telo Evropske unije, nema neophodna ovlašćenja da bi mogla da deluje.

U dodatku tome, Evropska komisija ima bezbroj svojih sopstvenih problema koji su nabrojani i opisani u ovoj knjizi, i koji ne ostavljaju dovoljno prostora za rešavanje realnih problema.

Ja imam veliko poštovanje prema Srbiji i veoma sam zahvalan Laguni, koja objavljuje moju knjigu na srpskom.

Po mom dubokom uverenju, Srbija je jedina zemlja u Evropi sa svetlom budućnošću zato što Srbi veruju u svoju zemlju, veruju u slobodu i spremni su da se bore za to. Evropska unija može da stekne veliku prednost time što će primiti Srbiju u svoje članstvo zato što je to čista zemlja, puna nade u budućnost i vere u Evropu i može da doprinese da Evropa krene pravim putem. Zato će Srbija biti najviše politička zemlja u nepolitičnoj Uniji.

Evropa duguje Srbiji poštovanje i još mnogo toga.

U Drugom svetskom ratu, partizani pod maršalom Josipom Brozom Titom, većinom Srbi, desetkovali su nacističke horde. Zauzvrat je Evropa bombardovala Srbe avionima koji su uzletali iz Avijana, uništavajući infrastrukturu ove zemlje i njeno društveno tkivo.

Verujem da bi umesto stalnog ukazivanja na Srbiju kao krivca i traženja ustupaka od Srbije da bi bila primljena u Evropsku uniju, Unija trebalo s velikim uvažavanjem i smernošću da zamoli Srbiju da se priključi Evropskoj uniji, bez ikakvih prethodnih uslova.

Zato što je Srbija demokratska zemlja, mnogo više demokratska nego veliki broj ostalih evropskih zemalja, ima zdravu, čistu ekonomiju koja obećava. Jedino birokratiju mora zaišta da unapredi, iako je ona i sada u svakom pogledu manje zlonamerna nego birokratija Evropske unije.

Vasilis A. Koronakis

**EVROPSKA UNIJA
OTUĐENA DRŽAVA**

O ČEMU JE REČ

Anatomija masakra

Kada se govori o Briselu kao o „gradu greha“, ne misli se na drogu, prostituciju ili mafiju. Misli se na grehove prema „evropskom projektu“. Na grehove o kojima su ljudi mogli čuti u kafiću ili su se u njih uverili na svom poslu. Pojavljivalo se i nestajalo bezbroj takvih grehova, a ovih dvanaest skandala koje vam otkrivam samo su vrh ledenog brega. Oni su zadesili građane koji imaju savesti i koji su osetili potrebu da zbacе to breme s leđa tako što će obelodaniti dokumentovane priče, nasuprot uobičajenom postupku u Briselu. U nekim slučajevima to su bili službenici Komisije, u drugim novinari. Po mom mišljenju svi oni su bili istinski Evropljani, koji teže da nas još više ujedine.

U svih jedanaest epizoda, da su se dogodile u nekoj zemlji članici, protagonisti bi bili izručeni pravdi a neki od njih bi još čamili u zatvoru.

U Evropskoj komisiji pak sistemski funkcioneri su nedodirljivi i mogu narušavati administrativne i krivične zakone po sopstvenom nahođenju. Nikad nisu bili na udaru zakona i nikad ih nije ispitivala inače dekorativna Služba za unutrašnju

reviziju. Naprotiv, svi oni su zadržali svoje položaje, čak su „po zasluži“ sticali unapređenja.

U Evropskoj komisiji nema mnogo onih koji vode glavnu reč u kršenju zakona. Naprotiv, velika većina službenika je pošten svet, primoran da prekrši pravila pod pretnjom otkaza. To objašnjava neverovatno velik broj lekova koji se kao terapija koriste u Briselu.

Početkom 2016. godine jedan marljiv i pošten advokat, pod pritiskom nadređenih da odobri nezakonit postupak koji navodno ima veze s izvesnim satelitskim ugovorima, izvršio je samoubistvo. Skočio je kroz prozor s drugog sprata zgrade *Brejdel* pošto su ga zaključali u kancelariji dok je iza vrata stajao njegov nadređeni sa svojim sekretarom. Kako je problem bio ozbiljan, a na njegovom radnom stolu su ostali otvoreni vrući dokumenti, Komisija, pozivajući se na diplomatski imunitet, nije dozvolila belgijskoj policiji da uđe u zgradu i ispita šta je samoubica ostavio za sobom.

JEDAN Kako sudska odluka postaje mišljenje (str. 54)

Smešno je. Kad je Komisija uprkos vlastitim uredbama imenovala šefa atinske predstavničke kancelarije, tri službenika koja su učestvovala u postupku za dobijanje radnog mesta podneli su zahtev Sudu pravde EU protiv tog imenovanja. Sud je poništio imenovanje, ali je Komisija zadržala nepropisno naimenovanog na tom radnom mestu. Ipak je, ne bi li umirio ostale šefove predstavništava koji su naimenovani na sličan nezakonit način, zamenik generalnog direktora Odeljenja za dostavljanje informacija poslao je umirujući cirkular svim predstavništvima. U cirkularu, koji je objavljen u nedeljniku *Nju Jurop*, stoji da će Komisija proučiti mišljenje Suda i preduzeti nužne mere da zadrži sve naimenovane na svojim

položajima. Komisija je zanemarila činjenicu da mišljenja daju pravnici, dok sudovi donose obavezujuće odluke.

DVA Čudovišna afera rominga (str. 57)

Na osnovu sumnjive zakonitosti, Evropska komisija uspjela je da spreči da mobilni operateri plate kazne u milijardama. Istovremeno, Komisijini organi nadležni za konkurenciju ne samo da su lagali, već su lišili građane Evropske unije obavezujućih dokaza koji bi im omogućili da traže odštetu posle više godina nelegalnog preteranog naplaćivanja rominga. Korist za tu industriju narasla je na preko sto milijardi evra. Da, milijardi!

TRI Jurop baj satelajt (str. 63)

To je televizijski kanal Evropske komisije. Narušavajući svako pravilo i logiku, Evropska komisija uspjela je da prebaci emitovanje s najpopularnijeg satelita *Hotberd 7A* na manje poznat švedski satelit koji je korišćen za (između ostalog) kodirane kanale za zabavu odraslih. Kada je reč o staroj frekvenciji *Jurop baj satelajta*, nju je preuzeo *Kirmizikam*, nekodirana mreža teške pornografije. Mimo svetske opsednutosti pornografijom (što nije krivica Evrope), gledaoci mnogih zemalja članica Evropske unije morali su da kupe veće satelitske antene da bi imali pristup...

ČETIRI Priznanje (str. 66)

Za vreme predsedničkog mandata Žozea Manuela Baroza u Evropskoj komisiji, jedan član Komisije je izbačen. Džon Dali, malteški član Komisije za zaštitu zdravlja potrošača, umešan je u skandal koji je Evropsko telo za borbu protiv prevara (OLAF) detaljno ispitalo. Iako se Barozo nije dvoumio da, prema izveštaju, Dali ne treba da bude član njegove Komisije, dokazi protiv ovoga bili su samo posredni.

Premda je, prema Lisabonskom ugovoru, Barozo mogao da otpusti Daliya, zamolio ga je da podnese ostavku. Pod izuzetnim pritiskom i po protokolu bez predsedana, Dali je zatražio vreme da se konsultuje sa suprugom i pravničkim timom, što mu je uskraćeno. Iako je Dali odmah pristao (usmeno) da u dogledno vreme podnese ostavku, nikad nije potpisao svoju ostavku. To znam zato što mu ja nisam dozvolio da je potpiše. To znam zato što sam taj papir uzeo od njega. U narednim danima predsednik i Evropska komisija nastavili su da tvrde kako je Dali podneo ostavku. Čistačica u Evropskoj komisiji mora da potpiše barem šest različitih dokumenata pre nego što bi prihvatili njenu ostavku. Barozova administrativna greška po strani, sadržaj konačne Direktive o duvanskim proizvodima, koju je Dali navodno pokušao da proda, ublažen je u korist duvanske industrije. Paradoksalno, Dalijeva prvobitna verzija bila je mnogo oštrija prema duvanu...

PET Potonula *Samina ekspres*, 81 mrtav (str. 86)

Evropska komisija namerno nije protiv Grčke pokrenula postupak zbog povrede zakona zato što ova nije prenela direktivu EU o upravljanju u kriznim situacijama i upravljanju masom za posade putničkih brodova. Od osamdeset jednog putnika, koliko je poginulo u nesreći *Samine ekspres* u Grčkoj, mnogi bi preživeli da je Grčka poštovala zakone EU ili da ju je EU primorala da obuča posadu za upravljanje u kriznim situacijama i upravljanje masom, kako je predviđeno tom direktivom.

ŠEST Eksimo, mali ali lep (str. 89)

Ovo je, možda, beznačajan skandal; posredi je nešto više od dvadeset miliona evra. Međutim, to je primer kako Evropska komisija zataškava štetne dosijee.

SEDAM „Stvor“ i let stotina miliona evra (Str. 90)

Organizacija koja se predstavljala kao međunarodna primila je od Komisije preko sto trideset miliona evra, a uopšte nije ispunjavala uslove za takve isplate. Izgleda da su u taj slučaj bili uključeni visokorangirani službenici Komisije, a slučaj je otkrio OLAF (telo za borbu protiv prevare EU), dok se tim istražiteljskog novinarstva nedeljnika *Nju Jurop* posvetio tome da se osigura kako institucije EU više nikad ne bi napravile istu grešku.

OSAM Dozvola za zagađivanje (str. 93)

Zahvaljujući svojim vezama s Evropskom komisijom, brodovlasnici na međunarodnim linijama uspeali su da izuzmu brodarsku industriju plaćanja poreza na zagađivanje ugljen-dioksidom. Svi ostali transporteri (avio-kompanije, vlasnici kamiona i automobila) pak moraju da plaćaju taj porez. Brodarstvo je, dakle, izuzeto sve do 2050. godine, tako da zbog toga budžet EU gubi preko dvadeset milijardi evra.

DEVET Ukinut tender (str. 177)

Sredinom leta 2013, pokušavajući da razvije medijski izvor poput *Izvestija* za Evropsku uniju (*Izvestija* su bile novine vlade Sovjetskog Saveza), Komisija je raspisala tender vredan pet miliona evra. Poziv je bio namešten kako bi se obezbedilo da jedna određena kompanija pobedi. O tome sam obavestio službenicu Komisije Vivijan Reding. Ne znajući za letnje mahinacije svojih službi, ona je odmah ukinula tender.

DESET Pljačka atinskog aerodroma (str. 185)

Ovo je veća pljačka od Velike pljačke voza u Engleskoj 1963. Daleko veća. Projekat je sufinansirala Evropska komisija, dok je Evropska investiciona banka za njega odobrila zajam od

jedne milijarde evra. Ukupna cena projekta dostigla je dve milijarde i dvesta pedeset miliona evra. Mislim da je prava cena bila niža od trista hiljada evra. Povrh toga, i mimo drugih prekršaja koji bi mogli da napune čitavu jednu knjigu, pljačka u ovom slučaju obuhvatala je i nešto „laganog“ falsifikata Evropske komisije. Vidite, jednoj običnoj kompaniji s ograničenom odgovornošću, koja je u suvlasništvu nemačkog *Hohtifa* i grčke države, a kojom upravlja *Hohtif*, skinute su oznake o odgovornosti (koje su stajale u prijavi) i tako je unapređena u državnu korporaciju.

JEDANAEST Revizija evropske naučne fondacije (str. 195)
Rutinska revizija projekta za koji se tražilo samo nešto više od pet miliona evra ukinuta je bez objašnjenja. Jedini logičan razlog je, izgleda, ležao u tome što je direktor Komisije prvobitno potpisao ugovore o proširenju s korisnikom koji je slučajno postao generalni direktor (i još je na tom položaju u vreme objavljivanja ovog rukopisa). Pravnici Komisije, Pravna služba, rekli su da takva proširenja ugovora nisu sasvim u skladu sa zakonom EU. U ovoj priči videćete dokumenta koja predstavljaju primer etosa Evropske komisije.

Izvan granica mašte

„Sistem“ ne možeš pobediti. On je snažan, nemilosrdan, odlučan i ne okleva.

U ovoj knjizi saznaćete o „sistemu“ komisije. Ne možete ga pobediti, on je snažan, nemilosrdan, odlučan i ne okleva.

Tokom 2016. godine, nekoliko meseci pred referendum o Bregzitu, saznao sam da je Evropska komisija platila desetine miliona evra izvesnim britanskim medijskim koncernima

za... pretplatu. Čudno, jer prethodnih godina pretplata istim medijima bila je na nivou od samo nekoliko stotina hiljada evra. Izgleda da je stvarni razlog koji stoji iza ovog velikodusnog poteza bilo obezbeđivanje podrške propasti Bregzita. Zaista, „sistem“ je želeo da Velika Britanija ostane u Evropskoj uniji po svaku cenu.

Pokušali smo da proverimo taj podatak, pa smo tražili od Komisije, u skladu s procedurom „Pristup dokumentima“, ugovore koje su potpisali sa različitim medijskim organizacijama u poslednje tri godine. Nisu nas odbili. Međutim, Odeljenje za dostavljanje informacija Evropske komisije obavestilo nas je pisanim putem da će im biti potrebno dvesta radnih dana da u delovima obezbeđe traženu informaciju. To je devet meseci, ne računajući zvanične praznike.

Drugim rečima, to je pet meseci posle referenduma o Bregzitu! Odredba 1049/2001 dozvoljava maksimalno odlaganje od ukupno četiri nedelje (jedan mesec). Istina je da ne postoji pravilo koje može sprečiti sistem da krši zakon ako neki ludak smisli da je to učinjeno u *intérêt du service*¹. U ovom slučaju, međutim, nema ludaka koji ometa postupak, već čitav „sistem“ želi po svaku cenu da zadrži Britaniju u oboru, uprkos Bregzitu.

Šta je pouka ove priče? Da su pravila i odredbe dobri i strogo se primenjuju samo na obične građane i male države članice. Uz nešto malo mašte i osnovnog poznavanja istorije, svako lako može primetiti zanimljive sličnosti. Ovih jedanaest skandala koje sam vam izneo sažeto odabrano je među stotinama slučajeva koje sam primetio u poslednje dve decenije. Oni pokrivaju širok spektar oblasti i obuhvataju praktično čitav „sistem“ Komisije. O svim tim skandalima detaljno je

¹ Franc.: interes službe. (Prim. prev.)

izveštavao nedeljnik *Nju Jurop*, vodeća nezavisna novinska kuća u „gradu greha“. Evropska komisija ništa nije učinila, do pisanja besmislenih pisama, očajnički se trudeći da opravda ono što se ne može opravdati, bez poricanja i izvinjavanja. Nije se retko događalo da članci u *Nju Juropu* izazovu otpuštanje službenika na visokom položaju zbog prestupa, mada nikoga od njih nije ispitao tužilac. To se, po terminologiji stvarnog života, zove omerta.

Međutim, nijedna evropska institucija nije izvela na sud nedeljnik *Nju Jurop*, uprkos tome što je optuživao najviše direktore Komisije za narušavanje komunitarnog prava.

Pre nekoliko godina, zamenik generalnog direktora Komisije pozvao me je na kafu da mi kaže: „Priznajem da ste me vi preporučili vladi moje zemlje da dobijem položaj na kom sam danas. Ipak, ako nastavite da u svojim novinama pišete negativno o nama, nećete više dobijati novac od Komisije.“ Odgovorio sam mu: „Sedamnaest godina moje novine nisu dobile ni evra niti od jedne institucije EU zato što nikad nismo ni tražili novac, a nastavićemo tako i narednih sto sedamnaest godina.“

Uzgred, tema tog sastanka bila je „kupovina“ mog ćutanja zbog drugog skandala, onog pod naslovom: „Kako sudska odluka postaje mišljenje“ (str. 54).

Jedanaest neverovatnih slučajeva od kojih svaki zasluži da bude predmet doktorske disertacije Evropskih studija na univerzitetu!

Korupcija, legitimno uspostavljen tip anomalije, koja se može naći samo u Evropskoj komisiji, pravi je razlog što Evropa postepeno slabi. Korupcija u „gradu greha“ je sistemska, horizontalna i vertikalna, obuhvata širi „sistem“ zvaničnika Evropske unije. A to me podseća na završni odeljak *Životinjske farme* Džordža Orvela.

Dvanaest glasova besno je vikalo, i svi su bili jednaki. Sada je bilo jasno šta se promenilo u izgledu svinja. Pogled onih životinja koje su stajale napolju klizio je od svinje do čoveka, od čoveka do svinje, i ponovo od svinje do čoveka, ali, već je bilo nemoguće raspoznati ko je svinja, a ko čovek.

DOBRO DOŠLI U PAKAO

*Urbi et orbi*²

U prvom izdanju ove knjige (april 2016) kategorički sam predvideo Bregzit i objasnio zbog čega. Odluka većine Britanaca bila je da napuste Evropsku uniju i doneli su je 23. juna 2016. Međutim, kada će i kako Britanci izaći nije lako reći stoga što je Evropa poslednja kolonija Britanskog carstva.

Ova knjiga je otkrovenje. Upućena je gradu (Briselu) i svetu (Evropi i izvan nje) i izazvaće negodovanje bez granica, ali isto tako i pohvale bez granica.

Ova knjiga u mekom povezu demistifikovaće legendu o Evropskoj komisiji. Možete je smatrati nebitnom ili provokativnom, uvredljivom ili zlonamernom, ali u svakom slučaju čitaćete istinu od početka do kraja. Istina oslobađa.

Poslednje dve decenije Evropska komisija je potrošila milijarde i milijarde vašeg novca da bi upravljala vašim opažanjima. Sve što znate i sve što ne znate o Evropi jeste ono što

² Lat.: gradu (Rimu) i svetu. Fraza kojom počinju papine poruke upućene svim vernicima; u prenesenom značenju – razglasiti nešto. (Prim. prev.)

Komisija želi da znate. Prava 1984, ni manje ni više. To je veština poznata pod nazivom propaganda.

Evo samo jednog primera. Zatražite od nekog informativnog punkta Komisije da vam nabavi besplatan primerak brošure *Evropa u dvanaest lekcija*, prevedene na dvadeset dva jezika. To je udžbenik za izučavanje tadašnje Evropske unije. Možete ga skinuti i s *interneta*.

Iako ćete u tom „udžbeniku“ dobiti mnogo beskorisnih obaveštenja, presudna i značajna saznanja za građane nedostaju. Određenije, nema ni jedne jedine reči o pravu građana na slobodan pristup dokumentima institucija EU. To je najznačajnije pravo koje Evropljanin ima u odnosu na Evropsku uniju. Pogledajte poglavlje „Pristup dokumentima“ u ovoj knjizi, zatim skinite s *interneta* ili zatražite besplatni primerak *Evrope u dvanaest lekcija* i pokušajte da nađete takvo obaveštenje u njemu. Nećete ga naći.

Ova knjiga će vam otkriti tajne i makijavelističku svest briselske „nomenklature“ koja upravlja svakodnevnim životom polovine milijarde Evropljana, pa i mnogih još, bez ikakvog moralnog i političkog legitimiteta.

Spustiću na zemlju Komisijine „bogove i polubogove“ s njihovih olimpijskih prestola.

Knjiga će obelodaniti njihove slabosti i njihovo nepoštenje i dovešće do toga da se „bogovi“ osećaju kao obični ljudi, ogoljeni i izvrgnuti ruglu, u očima svojih podanika.

Namera nam nije da uništimo Evropu. To su obavili drugi pre nas, i to metodično i delotvorno. Za razliku od njih, mi želimo da motivišemo građane i obezbedimo im argumente i podatke koji su potrebni da se Evropa povрати.

Da zaključim ovaj kratki uvod, voleo bih da zahvalim za svu pomoć u korekcijama i recenzijama ove knjige prijateljima Aleku Maliju u Atini, Ariti-Marini Alamanu u Briselu

i svom dugogodišnjem kolegi Endiju Karlingu, koji je sad u Velikoj Britaniji.

Konačno, da je nešto od onoga što vam saopštavam pogrešno, verujte mi, posle objavljivanja prvog izdanja aprila 2016, bio bih uveliko u zatvoru.

Vasilis A. Koronakis

Dobro došli u pakao

Zbog čega sam napisao ovu knjigu?

Zbog toga što sam morao.

Kinezi tvrde da čovek u životu ima tri obaveze. Da posadi drvo, napravi sina i napiše knjigu.

Ovo je moja knjiga.

U životu sam radio za italijansku i američku vladu. Takođe sam službovao kao ambasador jedne regionalne organizacije u Briselu, Regionalnog saveta za saradnju, svojevrsne post-komunističke strukture sa sedištem u Sarajevu.

Poslednje četiri decenije živim u Evropi, gde sam uživao u divnom svetu medija. Novine i časopisi, televizija i veb – moj su život. Oni su očaravajući, zaprepašćujući i veoma rizični. U medijima, ako čvrsto stojite na zemlji i širom otvorite oči, možete naučiti o stvarnom svetu. Radio sam za mnoge novine i televizijske mreže ali najveći izazov je *Nju Jurop*, mala medijska grupa koju sam osnovao 1978. To ima veliku prednost ali i još veći nedostatak koji se može sažeti u jednoj reči: nezavisnost.

To je razlog zbog kojeg ću vam ispričati istinu o Evropskoj uniji a naročito o Evropskoj komisiji. Istina koju malo ljudi zna, a i niko od njih se ne usuđuje da progovori.

Ovu knjigu sam napisao jer još uvek verujem u Evropsku uniju, iz ovog ili onog razloga, iako dosta dobro znam šta je ona. Zaista, u srži, Unija propada i slabi. Ukoliko verujemo u Evropsku uniju, naša je dužnost da zaustavimo njeno propadanje i učinimo je otvorenom za njene građane – transparentnom, demokratskom i odgovornom.

U ovoj knjizi ćete saznati mnogo o Evropskoj komisiji, navodnoj vladi Evropske unije, s jezgrom koje sam obeležio kao „sistem“, koji se često ponaša kao legitimna „korporativna banda“. U tom kontekstu, mora se jasno naglasiti da, u poređenju s većinom službenika Evropske komisije koji su pošten i pristojni ljudi, svim srcem posvećeni evropskom idealu, službenika „korporativne bande“ je malo. Ipak, njih malo je dovoljno da, poput malignih ćelija u organizmu, odvedu „evropski projekat“ u opasne avanture.

Saznaćete, takođe, o drugim evropskim institucijama, koje naizgled oblikuju vašu budućnost iako je njihov stvarni uticaj u vladavini Evropskom unijom mali.

Ipak, Evropska komisija je sve što imamo i ona je naša poslednja nada. Prema tome, moramo je čuvati i braniti, ali i poboljšati da bi se bolje uskladila s našim prvobitnim snovima i ispunila naša nadanja i očekivanja.

Evropska unija je najnaprednija administrativna mašinerija na planeti. Ta mašinerija je, u širem smislu, najkorumpiranija administracija u Evropskoj uniji. Pa ipak, ona je naša i moramo je poboljšati i naterati da radi za nas. Da bismo to uradili potrebno je da je upoznamo. Moramo znati od čega je sazdana, kako funkcioniše i, s obzirom na to da njen rad plaćamo, kako nam može biti od koristi.

Znanje je moć i ono oslobađa. U ovoj knjizi ćete naći ono što vam je potrebno da biste razumeli Evropsku uniju, da biste postali njen deo i stekli kontrolu nad svojim zakonitim

interesima. Ona će vam reći kako da se oslobodite „sistema“ koji vas drži u zarobljeništvu i upravlja vašim svakodnevnim životom bez ikakvog političkog ili moralnog legitimiteta.

Pišući ovu knjigu, razgovarao sam s mnogim stručnjacima i insajderima širom Unije.

Svoj uvod ću zaključiti razgovorom koji sam vodio s prijateljem Amerikancem, veteranom Hladnog rata, koji je sada u penziji i živi u Berlinu blizu mesta nekadašnje kontrolne tačke Čarli.

Vidite da ljudi prvo umru, a onda olabave stegu.

Razgovarajući s prijateljem o njegovoj knjizi i o ljudima iz Brisela, shvatio sam da ljudi rade ono što rade ili iz straha ili iz zadovoljstva. U Briselu, zaključio sam, izgleda vlada strah.

Moj prijatelj je kratko razmislio i rekao: „Vidim da ćeš ovom knjigom pretvoriti Brisel u kineski pakao.“

Objasnio je to: „Kineski pakao nije religijski već duboko politički koncept. Život u kineskom paklu zapravo je tačna kopija života u ovom svetu. Svako radi ono što su on ili ona radili ovde, isti posao, isti status, isti položaj, samo s jednom razlikom. U kineskom paklu svako zna sve o svakom. Recimo, šef zna da njegov zaposleni podvaljuje, a zaposleni zna da šef spava s njegovom ženom.“

Ova knjiga će vam reći sve o vašim šefovima, koji znaju sve o vama, ali vi ne znate ništa o njima.

Dobro došli u pakao!

Istorijska hronologija

Osamnaesti april 1951. Šest zemalja: Francuska, Italija, Holandija, Belgija, Luksemburg i Zapadna Nemačka potpisale su sporazum kojim je osnovana Evropska zajednica za ugalj i

čelik (ECSC).³ Sporazum je stupio na snagu 23. jula 1952. godine i, prema podacima službe Komisije za dostavljanje informacija, sastavljen je s namerom da se ratne sirovine koriste kao instrument za izmirenje i mir. Fine i lepe reči. Budući istoričari će vam reći da je ECSC isključivo osnovan na francusku inicijativu da bi Francuzi kontrolisali i bili sigurni da nemačka industrija u Ruru neće ponovo praviti puške i tenkove (*Panzers*).

Dvadeset peti mart 1957. Istih šest zemalja potpisuje sporazume kojima se osniva Evropska ekonomska zajednica (EEC) i Evropska zajednica za atomsku energiju (Euratom),⁴ a sporazumi su stupili na snagu prvog januara 1958. Ta dva sporazuma osigurala su mir na kontinentu pošto od tada ni jedan jedini metak nije prešao francusko-nemačku granicu, osim lovačke municije. S Euratomom pobednici Drugog svetskog rata obezbedili su potpunu kontrolu nad upotrebom atomske energije Nemačke, koja će se koristiti isključivo za proizvodnju električne energije.

Ujedinjenje zapadne Evrope je predstavljalo veliki korak odmah posle rata, jer je zapadni „blok“ morao da se suoči sa istočnim „blokom“. U tom kontekstu, pošto su dva „bloka“ imala dijametralno različite interese i ideologije, odnosi između „blokova“ prerasli su u međusobno nepoverenje. Ovo je osiguralo mir za pola veka jer je svaka strana dobro znala svoja ograničenja. Tek je nakon pada Berlinskog zida 1989. godine nepoverenje inteligentno pretvoreno u entuzijazam i čorba se ukiselila.

Četvrti januar 1960. U okviru inicijative Velike Britanije, koja je izostavljena iz EU zahvaljujući snažnom protivljenju

³ Engl.: *European Coal and Steel Community*. (Prim. prev.)

⁴ Engl.: *European Economic Community; European Atomic Energy Community*. (Prim. prev.)

generala Šarla de Gola, Stokholmskom konvencijom osnovano je Evropsko udruženje slobodne trgovine (EFTA)⁵, uključujući nekoliko zapadnoevropskih zemalja koje nisu bile deo EEC.

Osmi april 1965. Spajaju se tri zajednice (EEC, ECSC i Euratom), efektivno 1. jula 1967. i obrazuje se jedinstven Savet i jedinstvena Komisija. Tako je rođena Evropska zajednica (EC-6).

Prvi jul 1968. Ukinute su carinske dažbine na industrijsku robu između država članica i usvojena je zajednička spoljna tarifa.

Prvi januar 1973. Danska, Irska i Velika Britanija pridružuju se Evropskoj zajednici (EC-9) dok Norveška, posle referenduma, ostaje van EC-a.

Prvi januar 1981. Grčka se pridružuje Evropskoj zajednici (EC-10).

Četrnaesti jun 1985. Potpisan sporazum u Šengenu (građiću u Luksemburgu) kojim su ukinute granične kontrole među državama članicama (EC-10).

Prvi januar 1986. Španija i Portugal se pridružuju Evropskoj zajednici (EC-12).

Dvadeset osmi februar 1986. U Luksemburgu i Hagu potpisan je Jedinstveni evropski akt (SEA)⁶ koji je stupio na snagu 1. jula 1987. Bila je to prva velika revizija Ugovora iz Rima kojom se uspostavilo jedinstveno tržište 31. decembra 1992.

Deveti novembar 1989. Pad Berlinskog zida.

Treći oktobar 1990. Ujedinjenje Nemačke. Aparatčici Evropske komisije tvrde da je „Evropska unija podstakla nemačko ujedinjenje“. Budući istoričari možda će to drugačije proceniti jer je do ujedinjenja preko noći doveo kancelar Helmut Kol odlučivši da se zapadnonemačka marka izjednači s istočnonemačkom markom, te tako državama članicama

⁵ Engl.: *European Free Trade Association*. (Prim. prev.)

⁶ Engl.: *Single European Act*. (Prim. prev.)

ispostavio cenu štampanja milijardi maraka koje su ranije po nahodanju štampali Honeker i Sovjeti.

Sedmi februar 1992. Ugovor o Evropskoj uniji (EU) potpisan u Matrihtu (Holandija) i određen da stupi na snagu 1. novembra 1993.

Prvi januar 1995. Austrija, Finska i Švedska se pridružuju EU (EU-15).

Prvi januar 1999. U skladu s Matrihtskim ugovorom, evro praktično stupa na scenu dok zapravo kovanice i novčanice cirkulišu tek od 1. januara 2002. Evro su osmislili bankarski činovnici bez mnogo smisla za realnu ekonomiju, koji umesto da prate denominativnu skalu američkog dolara (to jest vodeći princip), ponovo izmišljaju točak tako što prave kovanice od jednog i dva evra i tako podižu inflaciju dok uvode novčanice od 200 i 500 evra tek da bi omogućili finansiranje terorističkih grupa, dileru droge i pranje novca. Inače elokventna, Evropska komisija nikad nije progovorila o tom „zločinačkom činu“ prema građanima EU.

Dvadeset četvrti mart 2000. Lisabonski evropski savet zaokružuje puste snove briselskih mandarina o smanjenju nezaposlenosti, modernizovanju ekonomije i jačanju socijalne kohezije. Ta rezolucija do izvesne mere neodređeno podseća na dvadesetogodišnje planove i normative Sovjetskog Saveza.

Osmi decembar 2000. Ugovor iz Nice institucionalno otvara vrata EU za odobravanje članstva bivšim komunističkim zemljama.

Prvi maj 2004. Češka, Estonija, Kipar, Letonija, Litvanija, Mađarska, Malta, Poljska, Slovenija i Slovačka pridružuju se Evropskoj uniji (EU-25).

Dvadeset deveti oktobar 2004. Šefovi dvadeset pet država u Rimu potpisuju Evropski ustav, koji je, međutim, narednog maja odbačen referendumima u Francuskoj i Holandiji.

Prvi januar 2007. Bugarska i Rumunija se pridružuju Evropskoj uniji (EU-27).

Drugi oktobar 2009. Posle grotesknih intervencija Evropske komisije Irska referendumom odobrava Lisabonski ugovor. Bio je to prvi (neuspeli) pokušaj jedne države članice da se povuče iz Unije.

Prvi jul 2013. Hrvatska se pridružuje Evropskoj uniji (EU-28).

Dvadeset treći jun 2016. Velika Britanija odlučuje na referendumu da napusti Evropsku uniju, koja politički sad postaje EU-27. Iako britanske vođe tvrde kako treba da se obavi još jedan referendum da bi se verifikovao prvi, sutradan ujutro nemački ministar ekonomije izjavljuje da je Velika Britanija izašla iz EU i da nema povlačenja odluke britanskog naroda. Nekoliko sati kasnije tri lidera EU, predsednici Evropske komisije, Saveta i Evropskog parlamenta ponavljaju izjavu nemačkog ministra. Međutim, hoće li, kad će i kako će Velika Britanija zauvek napustiti svoju poslednju koloniju ostaje da se vidi.

Evropska unija, najjednostavnije objašnjenje

Evropska unija i dalje je udruženje (pre nego unija) dvadeset sedam nezavisnih država Evrope (plus Velika Britanija na izlasku) i, kao takva, ima jedinstven način funkcionisanja. Zasad, posle sedam decenija od osnivanja, Evropska unija tek treba da postane federacija. Zbog toga nema zajedničku politiku u ključnim oblastima odbrane, inostranih poslova i oporezivanja.

Evropskom unijom upravljaju tri osnovne institucije: Evropska komisija, Evropski parlament i Evropski savet. Jednako je značajan i nezavisni Sud pravde Evropske unije.

Evropski parlament je u velikoj meri dekorativna organizacija.

Evropski savet, skup šefova država, ima pravu političku moć u Uniji. Takve moći su uglavnom ograničene na tri najveće države članice, koje kanališu glavnu evropsku politiku u saradnji s jezgrom Komisije. Štaviše, pravo na „veto“ novih zakona znatno je suženo.

U stvarnosti bi trebalo da Komisija bude izvršna ruka Save-ta, svojevrsan sekretarijat skupa šefova država. Do izvesne mere ona to i jeste kad su posredi krupni politički i finansijski interesi tri velike države članice. Za veliku većinu svih drugih pitanja, pak, Komisija je razvila visok stepen autonomije. To je nešto što brine mnoge države članice, ali se ne usuđuju da ga ospore.

Međusobni odnos između te tri institucije ogleda se u procesu donošenja odluka.

Komisija predlaže, šefovi država (Evropski savet) odobravaju, a Evropski parlament ima poslednju reč u odobravanju i, najzad, u menjanju zakona.

Ukoliko predlozi Komisije koje priprema „sistem“ ne budu odobreni, iz ovog ili onog razloga, biće povučeni. No predlozi će ponovo biti izneti pred sledeći Savet šefova država s drugačijim tekstom. To će se ponavljati koliko god je potrebno dok se predlozi, kako ih je „sistem“ formulisao, ne prihvate.

Suština ove složene, skupe i preterane prakse jeste u tome da se formalno obezbedi Evropskoj komisiji veoma potreban legitimitet, bez obzira na to što je veštački.

Evropska komisija je istaknuta u pitanjima „političke komunikacije“, što je politički korektan naziv za propagandu. U tom kontekstu saznajemo da Evropska unija promoviše humanitarne i napredne vrednosti kako bi se obezbedila dobrobit za čovečanstvo; obezbeđuje solidarnost među državama

članicama i još mnogo toga. Zaista, naivni građani (a nema ih malo) veruju da se Platonova idealna država konačno ostvarila, da postoji Utopija, a da je Brisel njena prestonica.

Kad je osnovana Evropska unija izgledalo je da su se ispunile vizije njenih osnivača i nade i očekivanja naroda zapadne Evrope: prosperitet, mir i sloboda.

Šest decenija kasnije, kroz niz veštačkih genetskih mutacija, divan san pola milijarde Evropljana postao je košmar. Složena administrativna mašinerija, samoreproduktivna i koja nikome ne odgovara, služi svom sitnom interesu i interesu nekoliko velikih država članica na račun svih ostalih, bez ikakve zakonitosti.

Poslednje, mada ne i zanemarljivo u ovoj prelepoj postavci Utopije, službenici Komisije tvrde u privatnim, nezvaničnim i anonimnim razgovorima, kako je mnogo više od 50 odsto službenika Komisije stalno na terapiji. Tužna je stvarnost da ćemo Evropsku uniju, ako je radikalno ne promenimo, izgubiti.

... i tako je rođen „sistem“

Ova knjiga je o vama i „sistemu“.

Treba da je pročitate zato što ćete otkriti kako „sistem“ sastavljen od nekoliko izuzetno pametnih, veoma sposobnih i korumpiranih viših zvaničnika i određenog broja administrativaca, uređuje svaki aspekt vašeg života. Možda već podozrevate da nešto nije u redu i imate mutne predstave šta je to. Ova knjiga će vam pružiti globalnu sliku, „ono pravo“.

„Čudovište“ zvano Evropska unija jeste „ono pravo“. Sad ćete otkriti šta je to i šta preduzeti u tom smislu. Nisu vam potrebni oružje, bombe ni puške. Potrebni su vam samo

znanje, inteligencija, strpljenje i rešenost, kao i shvatanje kako „sistem“ misli.

Evropskom unijom upravljaju dve institucije – Evropska komisija, koja predstavlja evropsku državu u državi, i konklava, mada ne radi nezavisno, dve države članice EU, Nemačke i Francuske. Pre referendumu o Bregzitu tu je bila i Velika Britanija. Zajedno, Komisija i dve države članice čine takozvani „Komisijski sistem“ ili jednostavno rečeno „sistem“. Vladavina „sistema“ je apsolutna i nemilosrdna; nema nikakav demokratski legitimitet i često krši vlastita pravila.

Niko ne može da pobedi ni da zaobiđe „sistem“. Koliko god Evropska unija bude postojala, ovo je prvi aksiom. Građani EU su uhvaćeni u „sistem“, koji ih drži u uverenju da naizgled ne mogu da preduzmu ništa ili gotovo ništa.

To „kvaziništa“, ta sićušna mogućnost za promenu, iako je premala i naizgled nebitna, potencijalno bi mogla da tvori „čudnu privlačnost“ koja će EU dovesti do potrebnih promena.

Iako bismo mogli da čitavu jednu knjigu posvetimo raspravi o tome zbog čega to sićušno nije krupno, znanje vam omogućava da postignete čak i tu malu promenu. „Sistem“ namerno drži građane u mraku o tome. Ubrzo ćete razumeti i zbog čega.

Na razne inicijative Evropske komisije koje „objašnjavaju Evropu“, milijarde evra se godinama troše a samo mali broj kompanija i pojedinaca od toga ima koristi. Naposljetku, ipak, Evropljani ništa ne znaju o Evropskoj uniji. Iz perspektive „sistema“, različiti paketi za „objašnjavanje Evrope“ navodno su bili vrlo uspešni. Zaista, strateški cilj svih tih poduhvata bio je da pola milijarde građana EU ostane u neznanju i daleko od evropskih operacija kreiranja politike.

Zamislite se načas nad tim. Koliko od tih pola milijarde Evropljana, među njima i političara svih nivoa i partija u

državama članicama, zna razliku između Evropskog saveta i Saveta Evrope? A šta je s razlikom između uredbe i direktive?

Znanje je moć. Upravo znanje čini svet boljim i ono može dovesti do promene bez prolivanja krvi. Samo ako znate kako „sistem“ funkcioniše, šta su mu jače a šta slabije strane, kakve mogućnosti nudi i kako možete imati koristi od njih, tek tad možete „posedovati“ Evropu.

Na kraju, samo na taj način dobićete „vrednost za novac“, novac koji svake godine dajete Evropskoj uniji, a kojim upravlja „sistem“. Sve što se koristi u EU podložno je prodajnom porezu, poznatom kao VAT (*Value Added Tax*)⁷. Procenat tog poreza hrani budžet EU i omogućava funkcionisanje EU. Novac koji Carinske vlasti EU prikupe od izvoznih dažbina takođe doprinosi budžetu EU. To je vaš novac, eto šta je.

„Sistem“ je po definiciji zatvoren za autsajdere, kao školjka. Ipak je varljivo otvoren, kako bi potraživao kvalifikacije odgovornosti, ali veoma je zaštićen od uljeza. Međutim, dok postoji otvor, čak i onaj dobro skriven, postoji i mogućnost. O tome ćemo ovde pričati.

Ova knjiga će vam objasniti šta je „sistem“ i kako radi. Zatim će vam reći kako da se srodite s njim. Konačno, iznećemo neke zamisli kako možete doprineti promenama koje su nam potrebne.

Ova knjiga se tiče pola milijarde evropskih građana pod senkom briselske nomenklature. Tiče se svih Evropljana. Od običnih ljudi, muškaraca i žena što na Glavnoj ulici čekaju autobus, do ministara i članova parlamenata država članica i od stručnjaka i eksperata do prostitutki, policajaca i taksista. Stoga što su svi oni građani EU i zato što je potrebno da svi plaćaju za nju, svi zaslužuju i da znaju šta je ona i imaju koristi od nje.

⁷ Engl.: porez na dodatnu vrednost. (Prim. prev.)

Evropska komisija je „izvršno telo“ Evropske unije, recimo vlada Evropske unije. Evropski savet je telo šefova država članica, koje se sastaje da bi ozvaničilo zakone koje Evropska komisija i parlament sačine. Zvanično, postoje tri glavna igrača u zakonodavstvu EU: Savet, Parlament i Komisija. Međutim, u stvarnosti, postoji samo jedan – Evropska komisija. Već ste to u ranijim pasusima pročitali, ali *repetitio mater studiorum est* (lat. ponavljanje je majka učenja).

Koja je razlika između direktive i uredbe? Obe su obavezujući evropski zakoni, objavljeni u Službenom listu Evropske unije štampanom u Luksemburgu. Uredbe imaju trenutno dejstvo i čim su objavljene odmah stupaju na snagu u svim državama članicama, kao da su objavljene u nacionalnim Službenim listovima. Direktive omogućavaju određen rok državama članicama da ih prenesu u nacionalne zakone pre nego što postanu primenjive.

Zbog čega je to važno

Važno je zbog toga što možda proživljavate poslednje dane demokratije, svoje poslednje dane slobode i poslednje dane Evropske unije.

To je sasvim dovoljan razlog da razumete šta se događa i onda vidite šta možete učiniti po tom pitanju, i kako da to učinite.

Kao građaninu Evropske unije, život vam u potpunosti zavisi od „sistema“. A šta je „sistem“?

„Sistem“ je neka vrsta živog organizma sastavljenog od izvesnih službenika koji čine jezgro Evropske komisije. Tu spadaju predsednik Evropske komisije, mada ne u svojstvu apsolutnog vladara, određeni članovi njegovog kabineta,

nekoliko generalnih direktora i vrlo mali broj drugih visoko rangiranih, „dubokosistemskih“ funkcionera.

Ta posebna grupa je netipična, nema institucionalna svojstva i nalazi se pod upravom – neposrednom, doduše i nezvaničnom – dve politički najmoćnije države članice: Nemačke (sedište kancelara) i Francuske (Jelisejska palata). Međutim, samo mali broj ljudi u „hardkor“ strukturi moći ovih dveju država članica jesu gospodari „sistema“.

Postoji upadljiva razlika između „dve komponente sistema“. „Jezgro“ Evropske komisije ima manje-više standardni sastav, budući da je glavni element promene – penzionisanje. Onaj „mali broj ljudi“ iz značajnih država članica ima veći promet jer potiču iz entiteta podložnih rotaciji, kabineta šefa države, članova Evropskog parlamenta i članova stalnih predstavništava.

Prvi cilj elementa „sistema“ Komisije jeste da održava autonomiju i samoreprodukciju. To lepo funkcioniše. „Sistem“ je razvio posebne veštine, procese i tehnike da politički personal Komisije bude stalno zauzet i da se sklanja s puta. Članovi Komisije brinu o onom „nebitnom“, te stoga zanemaruju ono „važno“. Svakako su politički odgovorni za svoje portfelje, ali malo njih ima stvarnu političku moć. I zaista, u mnogim slučajevima, posebno prvih godina mandata, njima inteligentno manipulišu njihovi kabineti, koji su „duge ruke“ „sistema“. Stalno su zauzeti mnogim putovanjima, „važnim“ sastancima s predstavnicima društvenih interesnih grupa i organizacija, a preostalo vreme ispunjavaju raznim odnosima s javnošću, pri čemu su članovi Komisije obično najvažnije ličnosti događaja. Zaista, postoje slučajevi u kojima je uloga člana Komisije prilično „ukrasna“ zato što je odluke već doneo „sistem“.

Pri potpunom odsustvu delotvornog političkog nadzora država članica, „sistem“ cveta i odlučuje gotovo o svemu što ima uticaja na vaš život.